

Sygnatura akt VIII C 685/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant sekr. sąd. Izabella Bors

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko A. O.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3 220,04 zł (trzy tysiące dwieście dwadzieścia złotych cztery grosze) z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 7 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;
2. nie obciąża pozwanej obowiązkiem zwrotu kosztów procesu należnych powodowi.

Sygn. akt VIII C 685/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 listopada 2016 roku powód - (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego radcą prawnym, wystąpił przeciwko pozwanej A. O. o zapłatę kwoty 3.220,04 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 7 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że pozwana złożyła wniosek o pożyczkę za pośrednictwem formularza zamieszczonego na stronie internetowej powoda. Pozwana dokonała rejestracji w systemie informatycznym powoda, na skutek czego założony został profil klienta, a następnie poprzez dokonanie przelewu w kwocie 0,01 zł wyraziła wolę zawarcia ramowej umowy pożyczki. W związku z zaakceptowaniem wniosku o pożyczkę, w dniu 26 października 2015 roku na rachunek pozwanej została przelana kwota pożyczki - 2.500 zł. Uzyskaną sumę pieniężną wraz z opłatą administracyjną w kwocie 795 zł, stanowiącą całkowity koszt pożyczki, pozwana zobowiązała się spłacić do dnia 22 lutego 2016 roku. Pozwana nie spłaciła pożyczki w terminie, na skutek czego powód podjął czynności windykacyjne, które doprowadziły do uregulowania jedynie części zadłużenia.

Na dochodzoną pozewem kwotę składa się kapitał pożyczki (2.500 zł) oraz prowizja w wysokości 720,04 zł.

(pozew 3-4)

W dniu 24 listopada 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 7849/16), którym zasądził dochodzoną w sprawie kwotę wraz z kosztami procesu.

(nakaz zapłaty k. 22)

Nakaz ten pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości, podnosząc zarzut przedwczesności wytoczenia powództwa z uwagi na zawarte z powodem porozumienie, co do spłaty zadłużenia w indywidualnie ustalonych ratach. Pozwana wyjaśniła, że w ramach porozumienia wpłaciła kwotę 350 zł i ustaliła dalszy harmonogram spłat, zgodnie z którym do końca stycznia 2017 roku miała uiścić kwotę 1.250 zł, a następnie wpłacać kwoty po 300 zł miesięcznie. Ponadto pozwana wniosła o zwolnienie jej od kosztów sądowych z uwagi na ciężką sytuację materialną wskazując, że ponosi koszty utrzymania na poziomie ok.1.220 zł nadto posiada zadłużenie w instytucjach parabankowych na łączną kwotę ok. 10.000 zł.

(sprzeciw k. 49-52)

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi zwolnił pozwaną od kosztów sądowych w całości.

(postanowienie k. 87)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie. Przyznał, że pozwana wpłaciła na jego rzecz kwotę 350 zł, która została rozliczona w następujący sposób: 144 zł na poczet kosztów windykacji, 131,01 zł na poczet odsetek umownych i 74,96 zł na poczet opłaty administracyjnej. Wpłata pozwanej, mająca miejsce w dniu 6 czerwca 2016 roku (dokonana jeszcze przed wytoczeniem powództwa i uwzględniona przez powoda) była jednak jedyną, co dało powodowi asumpt do wytoczenia powództwa.

(odpowiedź na sprzeciw k. 92-93v.)

Na rozprawie w dniu 18 października 2017 roku pełnomocnik powoda oraz pozwana nie stawili się.

(protokół rozprawy k. 98)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana A. O. zawarła z powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w W. ramową umowę pożyczki. Pozwana złożyła wówczas wniosek o pożyczkę, dokonała rejestracji na portalu internetowym powoda (na skutek czego powód utworzył dla pozwanej profil klienta) oraz przelała na konto powoda kwotę 0,01 zł, akceptując tym samym warunki umowy pożyczki. W ramach obowiązującej strony umowy ramowej, powód w dniu 26 października 2015 roku udzielił pozwanej pożyczki w kwocie 2.500 zł. Przyznaną kwotę wraz z opłatą administracyjną w wysokości 795 zł pozwana zobowiązała się wrócić do dnia 5 grudnia 2015 roku. Zgodnie z zawartą umową powód był uprawniony do naliczania odsetek za nieterminową spłatę pożyczki w wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2¹ k.c.. Pożyczkobiorca, w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki, był nadto zobowiązany do ponoszenia opłat za podjęte działania windykacyjne, których wysokość została określona w Tabeli Opłat stanowiącej załącznik do umowy.

Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie spłaciła pożyczki w terminie. Po postawieniu zadłużenia w stan wymagalności, powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 3.393,48 zł tytułem spłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki, o której mowa wyżej.

W wiadomości e-mail z dnia 6 czerwca 2016 roku pozwana poinformowała powoda, że wpłaciła na jego rzecz kwotę 350 zł i wniosła o rozłożenie dalszego zadłużenia raty. W następnej wiadomości e-mail z dnia 17 stycznia 2017 roku pozwana ponownie oświadczyła, że chciałaby spłacić zadłużenie w ratach, z czego pierwsza w kwocie 1.250 zł podlegałaby uiszczeniu do końca miesiąca, zaś kolejne w kwocie po 300 zł, przez następne miesiąca. Wiadomość ta

stanowiła odpowiedź na maila otrzymanego przez pozwaną w dniu 14 grudnia 2016 roku, w treści którego podmiot działający w imieniu powoda informował dłużniczkę, że podstawą skutecznego rozpatrzenia wniosku o raty jest dokonanie wpłaty w kwocie 500 zł w terminie 3 dni od dnia otrzymania maila. Pomimo złożonego zapewnienia, pozwana nie wpłaciła na rzecz powoda kwoty 1.250 zł. Po uwzględnieniu wpłat pozwanej, jej zadłużenie z tytułu przedmiotowej pożyczki wynosi 3.220,04 zł i do dnia wyrokowania nie zostało uregulowane.

(umowa pożyczki k. 5, ramowa umowa pożyczki k. 6-9, potwierdzenie przelewu k. 10-11, wydruk z profilu klienta k. 12, wezwanie do zapłaty k. 13, wyciąg z książki nadawczej k. 14, wydruk z korespondencji e-mail k. 37-40, potwierdzenie operacji k. 35, okoliczności bezsporne)

Pozwana A. O. ma 33 lat, sama prowadzi gospodarstwo domowe. Utrzymuje się z prowadzenia jednoosobowej działalności gospodarczej, która przynosi dochód w kwocie ok. 1.500 – 1.700 zł miesięcznie. Na utrzymanie mieszkania pozwana przeznaczą 900 zł miesięcznie, ponadto opłaca media (88 zł), spłaca również zobowiązania kredytowe (ok. 700 zł). Na wyżywienie wydaje 350 zł. Ponadto pozwana posiada zadłużenie w instytucjach poza bankowych, wynoszące około 10.000-8.000 zł, które w miarę możliwości stara się spłacać.

(oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania k. 66-68, zeznania podatkowe k. 69-78, historia rachunku k. 80-85; okoliczności bezsporne)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił jako bezsporny a także na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dowodów z dokumentów, których prawdziwość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez strony procesu.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest zasadne i podlega uwzględnieniu w całości.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, że strony łączyła umowa pożyczki, na mocy której powód udzielił pozwanej pożyczki gotówkowej w kwocie 2.500 zł, którą pozwana zobowiązała się spłacić wraz z opłatą administracyjną w terminie określonym w umowie. A. O. w treści złożonego sprzeciwu przyznała powyższy fakt, oświadczyła ponadto, że zaciągnięte przez nią zobowiązanie pieniężne zostało spłacone wyłącznie w części. Pozwana nie kwestionowała również wiarygodności przedłożonych przez powoda dokumentów, w tym dotyczących umowy pożyczki, terminu jej wymagalności, czy też wreszcie wysokości zadłużenia, które powód oznaczył na kwotę 3.220,04 zł. W konsekwencji, opierając się na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, Sąd uznał twierdzenia powoda w powyższym zakresie za udowodnione i przyznane przez pozwaną.

Kontestując żądanie powoda pozwana podniosła wyłącznie, że wytoczył on powództwo przedwcześnie, uczynił to bowiem w trakcie trwających pertraktacji ugodowych. Na mocy tych ostatecznych, zgodnie z twierdzeniami pozwanej, miała ona dokonać na rzecz powoda wpłaty kwoty 1.250 zł w terminie do końca stycznia 2017 roku, a następnie kolejnych wpłat w kwocie po 300 zł miesięcznie. Jak wynika jednak z twierdzeń powoda, którym pozwana nie zaprzeczyła i nie złożyła dowodów przeciwnych, pozwana w zadeklarowanym okresie nie dokonała żadnej wpłaty na poczet zadłużenia. Dowodu na powyższe pozwana nie przedstawiła także w dacie składania sprzeciwu na urzędowym formularzu (wpływ do Sądu 2 marca 2017 roku), pomimo, że uzupełnienie przez pozwaną braków sprzeciwu nastąpiło już po dacie, w której pozwana zobowiązała się wpłacić na rzecz powoda kwotę 1.250 zł. Z uwagi na powyższe, zarzuty pozwanej należy uznać za chybione. Sądowi nie umknęło przy tym, że pozwana w żaden sposób nie udowodniła również, że powód wyraził zgodę na zawarcie porozumienia na jej warunkach, choć powinność taka obciążała ją z mocy art. 6 k.c., w myśl którego, ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Pomimo powyższej powinności, A. O. poprzestała wyłącznie na załączeniu korespondencji e-mail, z której

jednak wynika wyłącznie, że złożyła ona propozycję ugody powodowi, na którą nie otrzymała żadnej odpowiedzi. Co istotne, wiadomość przesłana przez pozwaną stanowi odpowiedź na maila z dnia 16 grudnia 2016 roku, w treści którego wyraźnie wskazano, że możliwość rozłożenia zadłużenia na raty będzie skuteczna wyłącznie wówczas, gdy w terminie 3 dni od daty otrzymania maila dłużnik wpłaci na rzecz powoda kwotę 500 zł, co w przypadku pozwanej nie miał miejsca. Tym samym niewątpliwym pozostaje, że pozwana wiedziała, że nie uczyniła zadość powyższemu.

Reasumując Sąd przyjął, że pomiędzy stronami nie doszło do zawarcia porozumienia, które dotyczyłoby sposobu spłaty zadłużenia przez pozwaną a tym bardziej zmieniało termin wymagalności roszczenia.

Skoro zatem pozwana zaciągnęła u powoda pożyczkę, której nie spłaciła w terminie, w konsekwencji czego po jej stronie powstało zadłużenie w kwocie dochodzonej pozwem, żądanie powoda zasądzenie tejże kwoty Sąd uznał za w pełni zasadne.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3.220,04 zł wraz z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 7 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty.

M.-prawną podstawę roszczenia powoda w zakresie odsetek stanowi przepis art. 481 § 1 k.c., zgodnie z treścią którego jeżeli dłużnik opóźnia

się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Wskazany przepis art. 481 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminu płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiścić je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 k.c., a zatem nawet w przypadku gdy opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które nie ponosi odpowiedzialności i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Odpowiedzialność dłużnika za ustawowe odsetki w terminie płatności ma zatem charakter obiektywny. Do jej powstania jedynym warunkiem niezbędnym jest powstanie opóźnienia w terminie płatności. Zgodnie z treścią § 2 art. 481 k.c. jeżeli strony nie umówiły się co do wysokości odsetek z tytułu opóźnienia lub też wysokość ta nie wynika ze szczególnego przepisu, to wówczas wierzycielowi należą się odsetki ustawowe ogólne. Stosownie zaś do treści art. 482 § 1 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa.

W myśl zawartej przez pozwaną z powodem umowy, pożyczkodawca miał prawo do naliczania odsetek od zadłużenia przeterminowanego w wysokości odsetek maksymalnych, o których mowa w art. 359 § 2¹ k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., mając na uwadze szczególnie trudną sytuację życiową pozwanej, która, zdaniem Sądu, oceniana przez pryzmat zasad współzycia społecznego, uzasadnia odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Zgodnie z treścią wskazanego przepisu, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest przy tym suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tegoż sądu należy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu (por. m.in. postanowienie SN z dnia 25.03.2011 r.,

IV CZ 136/10, LEX nr 785545; postanowienie SN z dnia 19.01.2012 r., IV CZ 118/11, LEX nr 1169157; postanowienie SN z dnia 26.01.2012 r., III CZ 10/12, OSNC 2012/7-8/98; postanowienie SN z dnia 9.02.2012 r., III CZ 2/12, LEX nr 1162689). W ocenie Sądu taki właśnie szczególny wypadek zachodzi w stosunku do pozwanej. Pozwana prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, która przynosi jednak obiektywnie niewielki dochód miesięcznie, niewystarczający na pokrycie jej bieżących wydatków. A. O. posiada przy tym zobowiązania kredytowe, co niewątpliwie znacznie wpływa na jej sytuację materialną. Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż przepis art. 102 k.p.c. winien znaleźć w stosunku do pozwanej zastosowanie.